GRADSKA BIBLIOTEKA
„JURAJ SIŽGORIĆ"
ŠIBENIK
NAUČNI ODSJEK

Tribuna

POŠTARINA PLAĆENA U GOTOVU. MALI OGLASNIK 20 RIJEČI DIN. 3.50 OGLASI PO SNIZ. TARIFI. — Priopćeno po retku D.10

IZLAZI SVAKOG DRUGOG DANA U JUTRO OSIM NEDELJE. Uredništvo i uprava u Tiskari E. Vitalisni i Sin, Šibenik. Telefon br. 147. Redakcija za članke i vijesti zatvara se dan prije izlaska redovitog broja. Čekovni računu Poštanske Štedionice Zagreb br. 38.114

POJEDINI BROJ STOJI DINARA 1.— PRETPLATA MJESEČNO: 12 DINARA NOSTRANSTVO D 20. - RUKOPISI SE NE VRAĆAJU.

GODINA III | ŠIBENIK, 12 SEPTEMBRA 1935 | BROJ 268

Talijanski transporti za Afriku

Napoli 12. Sutra putuju odavle za Istočnu Afriku slijedeći parobrodi: Cesare Battisti sa 4200 vojnika, Ocean sa 6800, Leonardo da Vinci sa 5200, Vimina 3890 i Conte Biancamano sa 5300 vojnika.

Do konca sedmice će otputovati još 9 parobr. sa ukupno 25.000 ljudi.

Talijansko ogorčenje zbog new-yorške presude

Rim 12. Čitava talijanska štampa sa prezirom piše o presudi koja je u New Yorku izrečena protiv onih koji su obeščastili njemačku zastavu na parobrodu „Bremen". Listovi ističu da stanovište njemačkog javnog mnijenja je posve opravdano prema presudi i komentaru presnde, gdje je sudac Brodsky kazao za njemačku zastavu, da je to zastava gusara.

Nova izjava barona Aloisija

Ženeva 12. Listovi donose novu izjavu barona Aloisija, koji je medju ostalim kazao: „Opasnosti sadašnjeg položaja ne mogu se dočekati zatvorenih očiju. Ili će Društvo Naroda pred svjetskom javnošću sadašnja teška pitanja riješti ili će se njegovo shvatanje o medjunarodnom poretku, koje ono simbolizuje srušiti u ništa. Ovo posljednje značilo bi veliku nesreću koja bi tesko pritisla čitavi svijet".

Diplomatski odnosi između Amerike i Rusije sve više se zaoštravaju. Američki ambasador u Moskvi Bullit otišao je na dopust na neodredjeno vrijeme.

Francuska i finansijski podupire Italiju

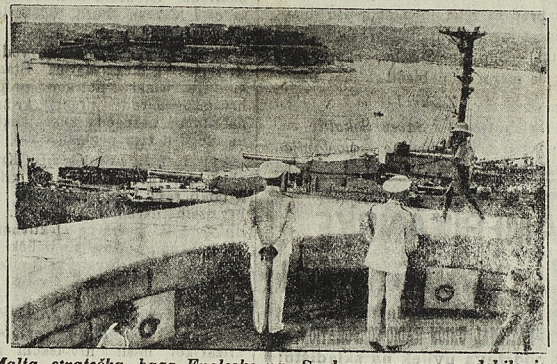
Ženeva 12. Diplomatski dopisnik „Daili Telegrapha" javlja da je Laval sklon da dodje Italiji zbog njezinih finansijskih poteškoća u pomoć i da joj u to ime odobri zajam od 6 milijarda franaka u svrhu njezinih kolonijalnih potreba.

Isti dopisnik potvrdjuje vijest da će Mussolini u subotu sazvati izvanrednu sjednicu vlade, gdje će pasti odluka o navještenju rata Abesiniji.

Egipatski uslovi za saradnju sa Engleskom

Kairo 12. — Vodja nacionalističke stranke u Egiptu izjavio je da aktivna saradnja izmedju Egipta i Engleske ovisi o volji egipatskog naroda. Nije više položaj kao 1914 g. Danas Egipat traži svoju posvemašnju samostalnost. Egipćani će u budućem ratu sudjelovati samo na bazi ravnopravnosti. O Engležima ovisi da li će sadašnji povoljni momenat uzeti u obzir i stvoriti uvjete za saradnju sa Egiptom.

Pojačanje engleskih snaga u Sredozemnom moru

Malta, strateška baza Engleske na Sredozemnom moru, dobila je u zadnje vrijeme znatna pojačanja. — Naša slika prikazuje admirala Fishera kako posmatra dolazak ratnog broda „Valiant-a" u glavnu malteško luku

Aloisijev sastanak sa bugarskim ministrom

Ženeva 12. Talijanski ambasador baron Aloisi imao je sa bugarskim ministrom inostranih posala dvosatni povjerljivi razgovor: Na izlasku iz hotela bugarski ministar nije htio da dade nikakvu izjavu novinarima.

Novi njemački ataše u Beogradu

Beograd 12. — Doznaje se da je pri poslanstvu Njemačkog Reicha u Beogradu postavljen za vojnog ataše artilerijski pukovnik g. Haber Wifor.

Izbori u Poljskoj

Varšava 12. — U Poljskoj je u prošlu nedjelju glasovalo usve 45.5 posto upisanih glasača ili ukupno 7,545.568. Prema tome vladina je lista iznijela veliku pobjedu.

Do sada je izabrano 124 Poljaka, 19 Ukrajinaca, 4 Jevreja, 1 Rus i dvije žene.

U jednom pariškom kinematografu došlo je do burnih demonstracija protiv Italije u času kad se prikazao film o talijanskim manevrima na Brenneru.

Francuska će zatražiti od Italije da u ratu protiv Abesinije talijanska vojska ne bombardira željezničku prugu Adis Abeba—Džibnti, koja se nalazi pod upravom jednog francuskog poduzeća.

Dunping u knjigama namjerava provesti Njemačka na taj način da se one knjige keje se štampaju u Reichu prodaju u inozemstvo za 25 posto jeftinije.

Govor Dr. Mirka Perkovića

(U Kninskoj Sokolani 6 IX-1935).

6-IX-1935

Sveti i uzvišeni dane, 6 septembra 1935. Svet si nama svima, koji vjerujemo u svetinju i uzvišenost Vječnog zakona Svevišnjeg Boga, Pravednika, Zaštitnika: Istine! Vjerujem u vječnost Istine, u pobjede Istine, i progovorim danas, u ime sviju vjernika Istine; u ime sviju koji mrze i preziru laž, tu podmuklu ubojicu Istine. Ko vjeruje u Istinu razumjeće me!

Sveti dane! Danas — prvi put slavimo rođendan našeg mladog, i tjelesno nejakog, Kralja: Nj. Vel. Petra II. Karađorđevića. On, danas, tamo u našoj Boki Kotorskoj, na krilu svoje uzvišene majke, u crno zavijene Mučenice, uz svoja dva mlada mila brata, kleči pred raspetim Kristom i moli se za upokoj duše svoga oca Mučenika! Na ovaj dan, kada cijela njegova država Jugoslavija, u svojim hramovima, uzdiže molitve za Njegovo zdravlje, za Njegovo sretno vladanje, On, nevina duša, čisto srce, sa suzama pomiješanim s uzdasima Majke svoje: moli se svome Ocu Bogu za dušu svoga oca Mučenika i za svoju — Jugoslaviju! Da, za Jugoslaviju, jer zna što Mu je neumrli Ujedinitelj na samrti poručio — Njemu i nama svima: *Čuvajte Jugoslaviju!*

Danas, naša dična i nikad pobijeđena vojska, u svojim falangama uzorno disciplinovanim, na čelu sa svojim generalima i pukovnicima, kojima je tijelo bilo izrešetano neprijateljskim kuglama, u Balkanskom i Evropskom ratu, ta divna vojska od redova do zapovjednika, strah i trepet dušmaninu, a nada i spas Jugoslavije, ta, naše armije, slijevaju se sa svojim junačkim korakom u divnu pjesmu i molitvu: za zdravlje i sretno vladanje svoga milog, nejakog — Kralja!

Danas, naš Jugoslovenski Sokolaš, koiemu je Viteški Ujedinitelj, prvi i najhrabriji jugoslovenski Sokolaš, postavio Svoga Prvorođenca za vođda i zaštitnika, Jugoslovenski Soko Kraljevine Jugoslavije, uz svoje sokolske molitve, za zdravlje i sretno vladanje Petra II, ponavlja u duši najsvetiju zakletvu, pred duhom nebeskim neumrlog Aleksandra I. Karađorđevića i pred svojim vrhovnim Sokolom zapovjednikom Petrom II. Karađorđevićem, ponavlja zakletvu: S Tobom, Naš Vladaru i sivi sokole: „Ili u pobjedu ili u smrt!"

Danas, milijoni Jugoslovena, od djece, koja mogu tek da izgovaraju svete riječi: Jugoslavija ili Karađorđević, pa do starica i staraca; od pastira i seoskog kola do univerziteta i akademija; sve i sve, što još se klanja Istini, a nije postalo roblje laži; sve što ima još osjećaja za slobodu jugoslovenske nacije, a neće tuđina za gospodara, a hoće brata za brata; sve što zdrav razum i pošteno srce u sebi nosi — sve to, danas, u Jugoslaviji, stapa se u harmoniju velebne molitve: za zdravlje i sretno vladanje Petra II. Karađorđevića!

II.

Sveti dane, tužna uspomeno!

Pred pet godina 6 septembra 1930, On, najveći i najzaslužniji sin naše krvi; On, Viteški Ujedinitelj, pobjednik neuporedivi u Balkanskom i Evropskom ratu, u ovaj dan, a četiri godine prije Svoje mučeničke smrti; pokopa na Oplencu svoje zastave, te simbole Svoje, Svoje vojske i svojeg plemena, te krvave svjedoke svojih podviga, stradanja, što ispratiše u smrt milijone palih za Otadžbinu i njenu Slobodu, On, sahrani u Svoju buduću kuću vječnosti u Oplenac: srpske stare i slavne zastave, a mjesto njih razvi i predade vojci Svojoj novu zastavu, simbol našeg nacionalnog i državnog jedinstva. Tada reče sunce naše — prerano ugaslo, Aleksandar Ujedinitelj: „Muškim srcem i sa dubokom poštom i ljubavlju, svijmo, junaci, naše stare zastave slave, one su najsjajnije ispunile svoj zavet. Neka nove zastave, koje Vam predajem, budu odsada sveta znamenja vaših pukova, znak junačkog zborišta i zaloga vaše vojničke časti. Sa verom u Boga, za Kralja i Otadžbinu, uprite u najtežim časovima svoje poglede u njih; njima dugujete posljednji dah i posljednju kap krvi svoje. Uzdignite ih visoko i branite ih junački kao svetinju, kao čast svoju; u njima su Kralj i Otadžbina, nad njima su seni palih vitezova i pobednika. — Ja vas pozivljem, gospodo oficiri, da sa svetom jugoslavenskom zastavom na polju časti i odbrane i Otadžbine budete prvi prvima, uvek nadahnuti pozivom pesničke duše našega naro-

Stanovište Sokolstva prema posljednjim događajima u našoj državi

Povodom nemilih događaja koji su se odigrali poslijednjih nedjelja, kada su se događili čak i fizički napadaji na članove naše organizacije samo za to što su Sokoli, Savez Sokolà Kraljevine Jugoslavije, s obzirom na nacionalno političko previranje koje je dobilo izražaja u jačem isticanju plemenskih tendencija, smatra za potrebno da još jednom istakne svoj nepokolebljivi stav u osnovnim pitanjima sokolske ideologije.

Sokolstvo je uvjek bilo i uvjek će ostati nepolitička i vanpartijska nacionalna organizacija. Slobodcumno i demokratsko, ono ostvaruje svoje težnje ne tražeći pomoći sa strane i ne vezujući se ni za kakav režim. Sokolstvo je nadrežimsko. Snagu za rad i borbu crpe iz ubjedjenja u čistotu i koristnost svojih ideala, imajući pred očima samo dobro cjelukupnog jugoslovenskog naroda, bez obzira na plemé i vjeru. Vjerska i politička uvjerenja su intimna stvar svakog pojedinca, koja Sokolstvo duboko poštuje i ne miješa se u njih.

Uzdignuta čela posmatramo svoj dosadašnji rad i pitamo imali ikoga koji može navesti ijedan primjer da se Sokolstvo, kao cjelina, ikada ogriješilo o te osnovne sokolske principe?

Ali ima jedno pitanje u kome nismo nikada činili kompromise i nećemo ih činiti ni u buduće, pitanje koje sačinjava suštinu naše sokolske ideologije, pitanje koje je osnova našeg sokolskog života. Jugoslovenstvo i nedjeljivost jugoslovenskog naroda i države za nas su najveća sokolska svetinja. A simbol te svetinje je naša Jugoslovenska zastava. Samo pod tom zastavom mi živimo i radimo, ona je znamenje svih naših stremljenja. Natrag ne možemo. Stare plemenske zastave bile su simboli naših oslobodilačkih težnji, pod njima smo se borili i ginuli za ostvarenje vjekovnih težnji cjelokupnog našeg naroda, za stvaranje moćne i jedinstvene Jugoslavije.

Snovi su se ostvarili. Pod jugoslavenskom zastavom borićemo se za stvaranje novog, boljeg, jugoslovenskog života. Naš sjaj i polet dugujemo velikoj i ujedinjenoj Jugoslaviji; njoj pripadamo svojim mislima i svojim djelima. Od kolijevke do groba dužni smo služiti samo Jugoslaviji i jugoslovenskoj misli. Njene se naše misice i naša srca, njene su sve naše radosti i ideali, naše težnje i sva naša pregnuća. To traži od nas naša sokolska tradicija, to je amanet onih što padose za otadžbinu. A naše stare plemenske zastave pripadaju našoj svetoj nacionalnoj istoriji.

To je jedini put kojim Sokolstvo može i mora da ide. Tim putem ćemo svjesno i smjelo, ne obzirući se ni lijevo ni desno, ići i dalje.

Sumnjama i kolebanjima nema mjesta u našim redovima. Malodušnika medju nama nećemo. Njihovo mjesto nije tu. Neka izidju sami ako ih ima. Zbijmo i pročistimo, ako je to potrebno, naše redove. U današnjim prilikama potreban je jedan čvrst oslonac za sve one koji jugoslovenski misle i osjećaju. Sokolstvo, neosporno, pretstavlja taj moćni oslonac. Ono neće ustuknuti ni pred kakvim preprekama, ono se ne plaši nikakvih napadaja. Muški otvoreno ispovjedaćemo i braniti sokolske ideale. Ako je potrebno i žrtvovati se. Sad je momenat da svaki pokaže svoju unutrašnju jačinu. Svaki neka zna, ma kako mu se činilo da je usamljen, da iza njega stoji moćna organizacija, borbena i čvrsta, koja će umjeti da uzme u zaštitu svoje pripadnike i da izvojuje pobjedu svojim idealima.

Ljudi nose svaki pokret. Hrabri i istrajni ljudi su nam danas potrebniji od svega. U Sokolstvu imamo dosta takvih. Zato slažni hajdemo srčano napred sa vjerom u najljepšu budućnost jugoslovenskog Naroda i Sokolstva! Ono što je bolje, naprednije i veće mora da pobjedi!

Zdravo!

Savez Sokola
Kraljevine Jugoslavije

AMERIKANSKE RADIO CIJEVI
čuvene industrije
NATIONAL UNION RADIO CORPORATION
podržava uvijek na skladištu:
Generalno zastupstvo
Banka i mjenjačnica ŠUTIĆ, KALDOR & CO.
DUBROVNIK

Križarski Dan u Šibeniku

U nedjelju, kako smo najavili u prošlom broju, proslavili su Križari Šibenika vrlo svečano svoj dan. Već oko 7 sati ujutro napunili su starodrevnu katedralu sv. Jakova, gdje su korporativno pristupili sv. pričesti. Gover im je održao sam preuz. Dr. J. Mileta, u kojem je istakao ideale savremene omladine i stav nove smjernice za rad u obnovljenoj katoličkej akciji.

Povorka se je uputila iz Katoličkog Doma te u ophodu preko obale i gradskih ulica došla do kazališta. Na čelu povorke išla je konjica u hrvatskim narodnim nošnjama iz Šibenika. Za njom su slijedile dugačke kolone hrvatskih Križara i Križarica iz grada i obližnjih sela. Svojom slikovitom nošnjom isticale su se grupe iz Primoštena i Vodica.

U 9.30 sati održano je u gradskom Kazalištu svečano zborovanje. Svečano raspoloženje, u kojem je počela povorka, pretvorila se je malo po malo u oduševljenje, koje se je za vrijeme zborovanja popelo do delirija izrazenog u neviđenim manifestacija ma katolicizmu i hrvatstvu. U pozdravnom govoru istakao preč. Dr. K. Zorić važnost Križarske organizacije u preporodu hrvatskog naroda. Odbio je prigovore da je Križarska organizacija politička izjavivši da su Križari i pored toga hrvati jer hrvatstvo za ujih nije politika nego narodnost. Glavni govornik bio je vođa hrv. Križarskog pokreta Dr. Ivo Protulipac, koji je snagom govorničkog talenta i bistrinom izraženih misli osvojio slušaoce i izazvao buru oduševljenja i kišu cvijeća.

Pored njega govorila je voditeljica Križarica gđica Marica Stanković, koja je istakla potrebu preporoda hrvatskog naroda prema križarskim načelima i naznačila značajnost ženine uloge u tom pogledu.

Pored toga je mješoviti Križarski zbor otpjevao papinsku i križarsku a tamburaški zbor otsvirao karišik hrvatskih narodnih koračnica. Priredba je bila završena efektivnom živom slikom, koja je simbolički prikazala prilaženje hrvata križarskoj organizaciji. U vezi sa živom slikom bila je pjesnička recitacija o razvitku i uspjehu križarstva, te sviranje „Lijepe naše". Uz burne manifestacije križarskoj misli i hrvatskom narodu bilo je završeno zborovanje.

Svečanost je završena tihim ali srdačnim ispraćajem vođa križarske i križaričke organizacije Dr. I. Protulipca i g đice M. Stanković. F. G.

Akcija za samostalnost Ninske Biskupije

Dne 6. c. mj. otputovala je u Beograd posebna delegacija svećenstva bivše zadarske nadbiskupije, koja će tražiti audijenciju kod Nj. Visosti Kneza Namjesnika, Kr. Namjesnika Dr. Perovića, Papinskog Nuncija i kod resornih ministara u pitanju samostalnosti Ninske Biskupije. Delegaciju sačinjavaju prof. Jagić, Garković i Rasol.

Jučer je svećenstvo Ninske Biskupije, nastanjeno u Šibeniku, uputilo brzojav Ministru Pravde i Papinskom Nunciju.

Stižu nam vijesti iz sj. Dalmacije, da istim nadleštvima u Beograd upućeno bezbroj telegrama sa strane župnika, seoskih starešina, predsjednika kulturnih društava i predsjednika općina sv. Dalmacije za samostalnost Ninske Biskupije.

Javljaju iz Beograda, da su se narodni poslanici Dr. Kožul, Dr. Miletić i g. Padovan svojski zauzeli za neodvisnost Ninske Biskupije. —i—

Školske aktentaše
dobijete najjeftinije
u trgovini koža cipela i
športskih potrebština
ALEKSANDAR ANWEILER
Šibenik
ul. Kralja Tomislava 4.
Specijalna radiona cipela!

COPPERPRINT podmorna boja garantirana za godinu dana zprobana od iskusnih pomoraca Svih vrsti suhih i uljenih boja, lakova, firnisa, katrama, blaka, karbolineja, kistova, stuka, pakla i sve u tu struku spadajuće predmete, najbolje kvalitete uz umjerene cjene i solidnu poslugu.
Preporuča se
Viktor Sošić - Sibenik
Specijalna trgovina bojadisa
Trg Stjepana Radića, kod crkve Sv. Ivana
Smrtnik tekućina za uništavanje insekata kao za muhe, komarce, stjenice i drugu gamad. Nadmašuje svedruge preparate kao ukvaliteti tako i u jeftinoći Probajte i uvjerite se.

da: *„Naprej zastava slave!"* Vrhovni Komandant, naš Kralj, biće kao i do sada, prvi zastavnik naše jugoslavenske zastave, a vi, moji dragi oficiri, za Mnom."

To su svete riječi našeg nacionalnog Sveca Mučenika. To je amanet našeg Ujedinitelja! Reče On: u jugoslavenskim su zastavama Kralj i Otadžbina, i nadoda: „Ja sam prvi zastavnik jugoslavenske zastave! I — od tog dana — 6 septembra — 1930 g. ta žastava, jugoslavenska, državna i nacionalna zastava vije se pred našom herojskom vojskom, vije se preko svih mora, od Jadranskog, našeg mora, do Atlanskog okeana, na našoj ratnoj i trgovačkoj mornarici; vije se na Domu Karađorđevića; vije se u dušama i srcima svih Jugoslovena, obožavalaca Aleksandra Mučenika; vije se kao simbol nedjeljivosti Jugoslavije, kao simbol jedinstva i nedjeljivosti naše nacije, vije se kao simbol naše vjernosti nesalomive prema Domu Karađorđevića! Ta sveta jugoslavenska zastava, u svoje tri boje, goji tri temelja naše sretne budućnosti, a to su: jedinstvo i nedjeljivost Jugoslavije, jedinstvo i nedjeljivost naše nacije sa narodnom dinastijom Karađorđevića! Ko ne prizna je jugoslavensku zastavu, taj nije za jedinstvo i nedjeljivost Jugoslavije, taj nije za nedjeljivost i jedinstvo naše jugoslavenske nacije, taj nije za dinastiju Karađorđevića! Blaženopočivši je rekao: u toj je zastavi Kralj i Otadžbina, pa doklegod se ne odreče naš Kralj, naša Otadžbina i naša vojska te zastave, dotle ona mora da bude simbol naše Otadžbine i našeg Kralja i našeg opstanka! Svaki kulturni Europljanin gine za svoju zastavu, jer je ona kod svih kulturnih naroda simbol nacije, države i vojske njene, pa zar da jedina Jugoslavija bude jedina država na vijetu, u koj, jedni viju i priznaju državnu zastavu, a drugi prkosno ističu, nekadašnju plemensku zastavu? Zar izgubismo i ljudski i nacionalni i državni — ponos, ili — uopće njega nikada i ne imasmo!?!

III.

U ponedjeljak, u brzom vozu iz Splita u Knin, upita me jedna gospođa, kćerka bratskog češkog naroda, a dopisnica evropskih novina, svrativši se sa Bleda i novinarskog kongresa Male Antante u Dalmaciju upita me sa žalosnim pogledom: *„Koja je sada jugoslavenska zastava?"* Prođoše me srsi od pete do glave; oblije me rumenilo stida! — Je li mi mogla, ta sestra Slavenka ta gojenica duhovna slavnog Masaryka, da upravi poraznji upit od toga? Pravdao sam se, izglao sam joj prilike i neprilike, uvjeravao je — ali ona me ošinu drugim, još poraznijim upitom: „A zašto ne reagirate, Vi, koji još nezaboravite i neokaljast svetu uspomenu Aleksandra I.?!" Što sam mogao na to da odgovorim?!

Što mi je još kazala ta odlična dopisnica svjetskih novina, šta je čula i vidjela u Splitu, Korčuli itd., koji se poklici tamo čuju na račun Jugoslavije, na račun naše države, našega jedinstva i naše zastave, stidim se, da Vam kažem! Ali se ne stide izrodi našeg plemena i imena da ispunjaju naloge izvana, koji su upereni na propast i naše mlade države, na propast naše nacije, na propast svega što se zove: ponos, poštenje, kultura, obrazovanost, one nekada ponosne, poštene, kulturne Dalmacije; Dalmacije — Miha Klaića, Miha Pavlinovića i Knjanina Lovre Monti.

Upravo satanski, destruktivni program izvana, koji se nije završio Marseljskim atentatom, hoće da se provodi u našem Primorju, u našoj Dalmaciji! Zašto? Jasno je svakome, ko umije da misli i ko još i malo ljubi ovu našu siromašnu Dalmaciju. U Dalmaciju dolaze stranci iz cijele Evrope; Evropi se mora prikazati, da Dalmacija neće jedinstva ni državnog ni nacionalnog! Stranac valja da stekne uvjerenje, da je Dalmacija, po ubjeđenju, pripadnica prekomorske velevlasti i da čeka samo dan Oslobođenja od onih koji oslobodiše (!) 600.000 Jugoslovena u Istri!

IV.

Služeći Istini i samoj Istini, pa me i preskupo stojala ta služba Istini, pitam Vas, Jugosloveni iz nekadašnje pokrajine Dalmacije, pa Vas najbliže, pripadnike sreza i općine Kninske: što mi činimo, da spasimo još, što se dà spasiti: od ponosa slovenskog, od dostojanstva ljudskog, od svijesti čojstva? Zar možemo spavati, ili se baviti pitanjem abisinske države, a biti bešćutni, biti okamenjeni — petrificirani — biti starine, poput egipatskih mumija, i ne vidjeti, ne čuti, ne priznavati — da je vatra potpaljena pod našom nacionalnom i državnom slobodom, da se gazi čak i sveta uspomena na Onoga, koji na Oplencu po-

GRADSKE VIJESTI

Nadbiskup dalmatinski preuzv. g. Dr. Bonefačić u Šibeniku

Kao gost novog nadžupnika u Docu veleč. g. Don Ivana Beraka boravio je tri dana u našem gradu metropolita Dalmacije preuzv. g. Dr. Bonefačić.

Kroz to je vrijeme napravio nekoliko izleta po šibenskoj okolici sudjelujući ujedno i na proslavi Male Gospe u Skradinu.

Pošto je to prvi put da jednom dolačkom župniku dolazi o goste takav crkveni velikodostojnik, to je dolačko građanstvo na posebni način dalo izražaja svome veselju i zadovoljstvu ispričivši preuzv. Metropolitu pri njegovu odlasku sa najveć m slavljem.

Početak šk. godine na realnoj gimnaziji

Jučer u srijedu u 8 sati bila je služba Božja u katedrali sv. Jakova. Bili su prisutni svi učenice realne gimnazije sa svojim gg. profesorima. Preko sv. Mise pjevao je uz orgulje zbor sjemeništaraca. Pri koncu sv. Mise kateheta g. Letinić održao je krasnu prvu egzortu đacima, predočivši im u kratkim potezima dužnosti prama Bogu, sebi i bližnjemu. Iza propovijedi bio je saziv Duha Svetoga s molitvom za Nj. Vel. Kralja Petra II. — Danas u četvrtak u 8 sati počimlje redovita školska obuka.

„PRESTOLONASLJEDNIK PETAR“ luksusni parobrod Jadranske plovidbe doplovio je u utorak prije podne u Šibenik sa 146 turista iz Austrije, koji putuju duž naše obale. Turisti su razgledali grad i slapove Krke te u 11.30 sati proslijedili put.

PLANINARSKO DRUSTVO iz Bečа organizovalo je jedan izlet sa autobusom sa kojim je došlo 22 putnika u utorak u Šibenik. Turisti su stigli iz Splita i nakon razgledanja grada proslijedili put za Crikvenicu.

Radi premještaja

prodaje se dobro sačuvan namještaj za jedaću sobu (tinel) crni iz hrasto vine uz povoljnu cijenu. — Takodjer se prodaje jedna Zefir peć.

Informacije zatražiti u Upravi lista.

O ponašanju djece na javnim mjestima

Već toliko puta je u našem gradu isticano pitanje nevaspitanja djece po ulici i potreba da se shodnim mjerama stane na put njihovim bezobrazlucima, koji često prelaze svaku mjeru. Manija loptanja koja se može primjetiti kod njih, neda publici da u miru prodje, niti pak okolnim građanima da u svojoj kući imaju potreban mir ili čak i cijele prozore. Nije rijedak slučaj da se ova dječurlija igra na najprometnijim mjestima, i ne obraćajući pažnju na prolaznike, koji moraju pažljivo prolaziti strepeći da im lopta ne doleti u glavu. Pri tom se mogu čuti takovi izrazi, da bi čak i čovjek pocrvenio. Ako bi neki prolaznik pokušao da ih opomene, ljuto bi se pokrajao jer bi dobio pravu kišu psovki i pogrdnih izraza. Medu ovom nevaspitanom djecom, što je najžalosnije ima i đaka, koji čak kadkada prednjače svojim drskostima.

Ovo nije prvi put da se piše o ovome, niti je to neka nova stvar. Pa ipak vidimo da se na ovo, naročito u zadnje vrijeme, ne obraća pažnja i da se ova dječurlija i dalje pusta da nesmetano sprovodi svoje bezobrazluke. Nadležni bi morali da posvete više pažnje ovome iz obzira prema samom građanstvu a i zbog stranaca, koji zbog sličnih stvari ne mogu da ponesu dobar utisak iz našega grada, a o čemu se mora voditi računa.

NA JAKOSTI I AROMI DOBIJA, Vaša kava, bilo čista zrnata ili ječmena, ako joj dodate „Pravoga Franck a“. — Već 100 godina priznata kakvoća. —

Iz J.r.š.k. „Šibenik-a“

Prigodom smrti blagopok. Davora Kučera dali su n fond kluba slijedeća gg. po Din. 10: Dr. Šain, Zjačić Paško, Vikario Ivo, Blažević Dane, Drut ter Albert, Bolen Djuro, Mikšić Stevo, Čala Pave, Blaće Mijo, Antunac Tome, Lakoš Ivo i Blažević Ante.

Darovatèljima najljepše zahvaljujemo a obitelji pokojnika naše iskreno sa učešće.

Uprava

Budite pretplatnici „Tribune“

SPORT

Pobjeda defenzivnog sistema nad ofenzivom

Kako je „Osvit“ taktički pobjedio premoćnijeg „Vuka“

Razni su sistemi nogometne igre. Čuveni futbalski stručnjaci i treneri razlikuju se po mišljenju, koji način igre najviše doprinosi pobjedi. Svaki od njih forsira svoj sistem i drži za najboljeg.

Odbrambeni sistem kod Talijana

Naši klubovi u državi, koji vode glavnu riječ u carstvu futbala, razlikuju se međusobno po sprovođenju akcija na terenu i po njegovom osvajanju. Za neke bi se čak moglo reći da imaju sistem „bez sistema“, te da se vladaju po momentalnoj dispoziciji ili po zahtjevima protivnika.

Za prvake svjeta u futbalu, a naše susjede Italijane to ne važi. Kod njih je jedan te isti sistem osvojio sve klubove. To je odbrambeni W-sistem. Tu je posvećena najveća pažnja odbrani svog gola s tim, da se brzim i odlučnim prodorima napada protivnički gol. Zato me ne iznenađuju uski rezultati u talijanskom nacional nom prvenstvu.

„Osvit“ je igrao u sličnom stilu

Ne može se reći, da je novopečeni prvak Spl. Nog. Potsaveza od početka igre zaigrao po toj metodi. Momčad je ušla u igru sa zadatkom, da po mogućnosti prva zabije gol, pa zatim da se brani. Po načinu igre mora se dobiti takav utisak. I sve je išlo po planu. Poslije prvih minuta nervoze momci su junački zapeli i u otvorenoj igri promašivali vrata. Prva lopta koja je zaposlila Vukovog golmana, bila je u 28', kad je Perićić Vukovcima dao na znanje da Šibenik vodi. Tada se Kacijan povlači u odbranu, a Perićić mu po potrebi asistira. To ne znači da je napustio drugove iz napada. Gdjegod je trebala njegova pomoć, tu bi se nalazio.

Kad je u zadnjim minutama prvog poluvremena „Osvit“ žestoko pritisnuo Vukova vrata, navala je kompletno radila u kaznenom prostoru protivnika, dok je halilinija budno motrila svaki potez i pazila na svoja „leđa“. Šutevi na gol Vuka redali su se kao paljba; nažalost se rezultat nije povećao.

Zabarikadirana odbrana u drugom dijelu

Odmah s početkom drugog poluvremena „Osvit“ se riješio na zatvorenu odbranu. Dvije polutke uvjek su bile u pomoći svojoj odbrani. Bilo je i takovih momenata, kada je skoro čitava momčad „Osvita“ bila u odbrani. Svi Vukovi energični napadi, uza svu njegovu premoć, završavali su se u kaznenom prostoru. Što ostali nisu mogli Fančević bi sigurno lovio.

Tvrdi odbrana „Osvita“ pravi kineski zid, nije dala okom mignuti Vukovom forwardu, a kamo li namjestit loptu i opaliti. „Osvit“ je naprotiv brzim prodorima kroz razrijeđenu odbranu domaćih stvarao veoma opasne situacije od kojih su barem dvije trebale da urode plodom. Idealne šanse promašene su, kad se na to ni pomisliti nebi moglo.

Dokazalo se još jednom da terenska premoć nije plodonosna, kad su igrači napadajućih i napadnutih teamova gusto zbijeni pred vratima. Kroz onoliko nogu ubaciti loptu u mrežu velika je poteškoća. Najsigurnije situacije za postizanje efekta stvaraju se naglim probijanjem kroz razrijeđene redove protivnika, kad je on uviđajući svoju premoć, zapustio odbranu svog gola i sâv je u napadu. Takva sigurnosti terenske nadmoćnosti mogla je — i trebala — Vuka koštati još kojeg gola, te bi pobjeda Osvita bila eklatantnija.

Dok je jedan skroz nemoguć sistem „Osvita“ dozvolio Vuku izjednačiti u Šibeniku za 15', dotle je izvrsna taktika donijela „Osvitu“ zasluženu pobjedu u Splitu. To neka služi kao lekcija za ubuduće.

»Vuk« je razočarao

Poslije dosta dobrih igara Vuka u poslijednjim utakmicama i neodlučnog rezultata u Šibeniku, očekivala se kod većine zainteresovanih sportaša njegova pobjeda. Ona je izostala sasvim realno. Igra koju je Vuk prikazao je

---

čiva, pa — strašno mi je izgovoriti - ali moram, jer mi savjest naredjuje, da ima pojava, koje čisto dokazuju: da našoj nadi, našoj ljubavi, našem mladom Kralju, čiji rođendan danas slavimo, i za koga se Bogu molimo, da Njemu i nama, i ako potajno, prijete — krsapljenjem i trganjem Njegove i naše otadžbine, Njegove i naše Jugoslavije!

I mi još spavamo snom pravednika!!

Ne — ne — spavamo! Ima jedna bolest, zaraza — koja skoro isto tako potkopava temelje našoj mladoj državi, a baca sramotnu ljagu na našu Dalmaciju. I jer sam sin ove pokrajine, i jer sam svojim životom dokazao da je duboko ljubim, dužnost mi je, da reknem i ovu Istinu: Mnogi naši prvaci po častima i po položaju u Državi, pa i po nagradama, što im Država davaše, i daje još, dok bijahu na prvim mjestima, grmljahu patriotske govore i pisahu po novinama, kako treba služiti otadžbini, Kralju i Državi, a čim odoše sa prvih mjesta, postadoše ili živi politički mrtvaci (ali to bi bilo najmanje zlo!), već počeše sumnjati u sve, što drugi rade za dobrobit ove države (i to ne bi bilo najgore!), ali sto je najžalosnije, postadoše opozicija, ali ne opozicija u evropskom smislu riječi, jer ozbiljna, poštena, duševna opozicijâ potrebna je svakoj državi, jer je ona kontrola ili pravedna kritika svega onoga, što se radi u Državi, a glavni joj je cilj — spas Države! No naš specialitet — opozicija — barem u Dalmaciji — sastoji se u parcili: 1) kad ja nisam na prvom mjestu — onda ne valja ništa! 2) potajno rovariti proti onima, koji zauzeše njihova mjesta; 3) sabotaža svega što ide za dobrobiti i Države i ove pokrajine; 4) uživanje — demonsko uživanje — u svemu, što služi rušenju svega onoga dobra, koje bi moglo dovesti do sređivanja nevoljnih prilika i neprilika u Dalmaciji — barem! Zaslužuje li to ime opozicije? Nikada i nikako! To se u kulturnoj Evropi zove: defetizam i sabotaža! A u našem jeziku: Ruši sve a ne gradi ništa!!

V.

Danas, upravo danas, kada sve, što je jugoslavenski, i opće slavenski, orijentirano, diže molitve Svemogućemu za mladog Kralja jugoslovenskog ali ujedno i uzdiše sa genijalnim Crnogorcem:

Moje pleme snom mrtvijem spava...

Ali — veliki Cetinjski pjesniče — oprosti! Tvoj obožavatelj, ja jugoslovenski slobodni državljanin, odgovaram Tebi:

Ne spava Tvoje cijelo pleme. Ne spava Karađorđev Dom! Ne spava jugoslovenska, Aleksandrova vojska! Ne spava Jugoslovanski Aleksàndrov Sokoc; ne spavaju milioni Jugoslovena! Ne gleda se: koliko je tih miiiona, nego: kakovo srce u njima bije! Nije neumrli Aleksa dar Karađorđević, kad je svojoj vojsci kliknuo: „U pobjedu ili smrt!“ — nije pitao, koliko ih je, jer je znao — ko je i kakova je njegova vojska! Ne pitam ni ja, danas, koliki je broj onih, koji uzdižu iskrene molitve Bogu za Petra II; ne pitam, danas, kolik je broj onih, koji se klanjaju Aleksandrovoj, jugoslovenskoj zastavi; ne pitam, koliko je onih koji hoće: jedinstvo i nedjeljivost i Jugoslavije i jugoslavenske nacije sa dinastijom Karađorđevića; to ne pitam, jer znam, jer vjerujem, jer je Istina: da je sve, što god je poštena, štogod je svijesno pojma — Sloboda, Istina i Pravica; štogod je u Jugoslaviji — slavenskog i junačkog; da sve što je kulturno — u evropskom značenju te riječi — od kraja do kraja jugoslovenske države — da to sve, danas je uz dinastiju Karađorđevića, danas je za jedinstvo naše Države i naše nacije, i za našu, svetu jugoslovensku trobojnicu! A ti svi, bez izuzetka, nosili ili ne nosili dično odijelo naše vojske, ili našeg Sokola; da ti svi, i muško i žensko, i djeca i starci, sutra će da ginu za dinastiju Karađorđevića, za državno i nacionalno jedinstvo i za simbol našeg nacionalnog jedinstva, za jugoslovensku zastavu! Svijesni za što i za koga ginu!

Bože pravde, Ti što si dao Jugoslovenima i Tomislava i Dušana, i Sv. Savu i Strosmajera; Ti što si pratio naš narod kroz Evropski rat i spasio Dinastiju Karađorđevića, Ti koji danas slušaš naše molitve za Petra II., Ti blagoslovi, danas, Dom Karađorđev, blagoslovi mladog Kralja, blagoslovi jugoslavensku vojsku i mladu, krvlju izgrađenu i krvlju posvećenu Jugoslaviju!

Da živi Nj. Vel. Kralj Petar II.

Da živi cijeli Karađorđev Dom!

Da živi cijela jugoslavenska vojska!

Živjela Jugoslavija!!!

skroz neaktična i neefektna.

Najbolji dio momčadi u Šibeniku bila je pomoćna linija. U Splitu je podbacila. Velika rupa bio je centarhalf Poljak. On je po terenu jurio kao muha bez glave. Zašto nije igrao Reić? U ostalom to nije naša stvar. Jeličić je jedini zadovoljio. Uža odbrana bila je na mjestu. Ona je imala tešku borbu sa Osvitovom navalom; svoj zadatak izvršila je potpuno dobro.

Navala Vuka — bila je Ahilova peta. Uspoređujući onu u nedjelju sa onom u Šibeniku nalazimo veliku razliku. Kako to da jedna linija, koja dade vrlo dobru partiju na utakmici, poslije osam dana podbaci tako naglo. Mislim da je otsustvo Poljaka mnogo okrnjilo forward, jer s njim je nestalo Vukovog pucača, a kao centarhalf je nemoguć. Tu se jedino može izdvojiti Simoneli. Nije dao baš izvrsnu igru kao u Šibeniku, ali je zato (ako školski ocjenjujemo) bio vrlo dobar. Što su koristili njegovi centarsutevi, kad su ostali redom gubili lopte.

Osnovna pogreška Vukovog teama je postiranje. Kad god je Vuk pritisnuo Osvita u kaznen prostor, tu se moglo vidjeti 5—6 i više Vukovih igrača zbijeni jedan do dragog. Kad se k tome doda gigantska borba Osvitove odbrane, onda je razumljivo, što su vrata Osvita ostala pošteđena. Takav sistem bez širine igre rijetko donosi ploda. Kod skoro svake situacije unapred se moglo ocijeniti da Vuk uzaludno navaljuje. Gol je kod takvih pozicija igrača nemoguć.

Pojedinci novog ligaša

Pretstaviti jedanaestoricu pobjednika suvišno je. Svak ih zna. Njihovoj igri, borbenosti, elanu i volji mora se odati puno priznanje. Ušli su u borbi s devizom: Treba pobjediti i prvi put u istoriji spl. nogom. pots. odnijeti iz Splita prvenstvo potsaveza. I ako je bilo po znanju i sposobnosti boljih i slabijih, nijedan ne zaslužuje rđave riječi.

Za Fančevića je dosta reći da je iznesen na ramenima sa terena. Zajc i Rončević I čistili su kao metlom sve ispred sebe. Izvrsnim startom onemogućili su Vuka u namještanju i pucanju.

Munitić je odlično držao najboljeg Vukovog igrača Simonela, i vrlo je često ubirao aplauz publike. Šunko je imao dobar pregled; i navali i odbrani dao je sve. O Bizjaku se za vreme igre na tribinama mnogo govorilo, samo najbolje, to dovoljno govori o njegovoj igri. Dva krila, Rončević III i Roščić mnogo su pridonijeli svojim požrtvovnim radom. Roščić je popravio slab utisak iz Šibenika, borio se lafovski. Da je Kacijan duša Osvita, poznato je. U Splitu je bio svugdje i na svakom mjestu. Dokazao je svoju vrijednost. Butorac je mudro vodio napad, iznevjerio ga je šut na gol. Peričić je rezultirao pobjedu nad Vukom i bio medju najboljima na terenu.'

Bravo sudija!

Jedan od rijetko dobrih sudije je g. Bilać. Ne može nu se predbaciti ni jedna pogreška. Korektno, hladno i veoma dopadljivo vodio je glavnu riječ gospodara terena. Splitska publika često ga je „nagradila" zviždanjem, što nije nikako zaslužio. Sigurno zato, jer je „Osvit" vodio!

PERO ZLATAPER.

širite »TRIBUNU«

BIOGRAD

10 septembra 1935

O potrebi hitnog uredjenja naše obale

O obali smo već pisali da bi bilo potrebno da se naspe te tako ospособi za saobraćaj. Medjutim kako vidimo to se do danas nije uradilo, te taj dio obale još uvijek stoji neupotrebljiv. To je u svakom slučaju za osudu a nadležni bi morali da na ovo obrate pažnju kako taj dio, za koji je inače utrošeno dosta para stoji tu neupotrebljiv. Ovo nasipanje uz to nebi bilo tako teško izvesti, jer kao što je poznato postoji obveza gradjana i općine da će po završetku ruba obale od strane države nasuti oni o svom trošku ostali dio. I pored svega toga rub obale je već više od 6 mjeseci gotov, a pozvani se ne sjećaju da izvrše svoju dužnost. Općina bi morala na svaki način energičnije da istupi prema gradjanstvu, **kako bi oni ispunili svoje obaveze** i najzad uredili taj dio obale što će biti samo na diku Biograda i biogradjana.

— —

Berba grožđa počne u okolici Biograda poslije 20 t. m. i po svim izgledima biće vrlo dobra. Seljaci se već spremaju za berbu nadajući se da će ovogodišnji rod biti kvalitativno bolji od prošle godine. Ove godine već od prije par mjeseci nema u Biogradu vina, jer je bila velika potražnja tako da se sve prodalo, i to zadnje količine od prilike po 5 dinara od litre na veliko.

— —

Odlazak stranaca. Posljednjih dana mjeseca avgusta stranci su počeli naglo da napuštaju Biograd tako da ih sada skoro više i nema. Razumije se da je ovaj naglo odlazak gostiju dosta uticao na život u Biogradu, te on sada polako poprima svoj zimski izgled. Ostao nam je samo Tonkino Hotela Ilirije.

— —

Električna rasvjeta Benkovca, o čemu smo mi već pisali, privodi se kraju. Instalacija u Benkovcu je skoro već potpuno gotova. Dovod od Biograda do Benkovca jednako je gotov, jer su stubovi već postavljeni te će u najskorijem vremenu Benkovac imati električnu rasvjetu. Centrala u Biogradu ima sada 3 motora od kojih dva velika.

Benkovac

Proslava rođendana Nj. Vel. Kralja Petra II.

Ova varošica i njena okolina je vrlo svečano proslavila dan rodjenja našega mladog i ljubljenog Kralja Nj. V. Petra II.

Sve zgrade su bile iskićene našim narodnim jugoslovenskim trobojkama. Općina i Sokolsko društvo izdali su lijepe prigodne plakate. Održana su svečana blagodarenja u crkvama dviju vjeroispovijesti uz brojno učešće stanovništva, koje je uputilo Svevišnjem molitve za zdravlje i napredak svoga Kralja.

Uoči svečanoga dana paljene su vatre po svoj okolini, koje su navještavale dolazak velikoga dana. Osobito su se brojni i krupni plamenovi vidjali na svim većim uzvisinama u okolnim selima: Tinj, Jagodnja, Poštević, Lišani Tinjski, Korlat, Kula Atlagića, Selo Benkovačko i Bukovič.

U više sela su pucali mužari, a poklici mladome Kralju, Njegovu Domu i čvrstoj i ujedinjenoj Jugoslaviji nadasve su se isticali.

— —

Politički život. Politički život ovamo sasvim mirno teče. Većina političkih prednjaka ne idu u narod da održavaju zborove niti uočljivije sastanke, već se drže kuće i s pojedincima od naroda samo nuzgredno progovore koju o politici. Izgleda da je sve u stavu iščekivanja novih stranaka i političkih zakona. Jedino se primjećuje neprestano kretanje kroz neki dio naroda g. Ilije Zečevića.

Pred berbu vinograda. Iz dana u dan primiče se vrijeme kad će otpočeti berba grožđja, koja će ove godine koliko se dosad vidi biti dosta obilna. Mnogi vinogradari već se sada staraju da nabave blagovremeno potrebitu burad, jer će malo komu u dosadanju moći sav mast da stane. Dosta se vinogradara raspituje za cijenu mastu i gdje bi se mast mogao najbliže unovčiti, pa da se za ranijeg za dobivene pare kupi potrebita količina hrane za ishranu kućne čeljadi i stoke, kojima po onom što se nalazi u hambaru i u pojati prijeti nemilovna glad.

D. L.

Djeca gospodje Veselić

životna su ko ribice, a slatkokrana su, milina ih je gledati kad jedu

»Kako Vi, gospodjo Veselić, smognete da nahranite te Vaše ptiće gladuše?« pitaju je prijateljice.

»Lako je meni za to, dok je Pravog Franckal — veli ona. Izdašna je kava, kad se doda Pravog Francka, krepka je i zdrava, a djeca je nadasve vole. Vidite sami kakva su, blago majci, ko jabuke rumene.«

Proslava rođendana Nj. Vel. Kralja

Silba 7 IX.

Ove godine proslavljen je veoma svečano 12 rođendan Njegovog Veličanstva Kralja Petra II. Kako je ovo bio i prvi Njegov kraljevski rodjendan to su naročito sokoli uložili sve, da čim svečanije bude proslavljen dan rodjenja njihovog starješine.

U oči imendana Nj. Vel. Kralja pozvalo je Sokolsko društvo Silba varošane, da okite svoje domove; da istaknu državne zastave, te da prisustvuju blagodarenju u mjesnoj crkvi. Najavljen je takodjer zbor u Sokolani u 8 sati.

Na večer, u oči imendana iluminirana je sredina varoši. Čarobnu sliku pružao je naročito osvijetljeni toranj.

Na sam dan proslave, poslije mise i blagodarenja, sakupio se narod u zadrugu, te je općinski načelnik g. P. Matulina, održao prigodni govor, a djeca su živo pjevala nacionalne pjesme.

Na večer pak priredilo je Sokolsko društvo Silba svečanost u svojim prostorijama. Tom je prilikom održao govor dr. tajnik g. T. Kuljerić. U svom govoru osvrnuo se na značenje današnjeg dana za Jugoslovensko Sokolstvo. Šesti septembra nazvao je naročitim Sokolskim blagdanom, a to za to što je taj dan ugledao po prvi put svijet Sokolski starešina. Dalje se govornik osvrnuo na važnije historijske momente, koji su u tjesnoj vezi sa 6 og septembra, kao na pr. izmjena pukovskih zastava itd. Poslije govora odpjevana je državna Himna, a zatim Sokolska koračnica, „Hej Slaveni" kao i mnoge druge nacionalne pjesme.

I ako u programu nije bila, na zahtjev prisutnih, išla je preko varoši povorka u kojoj su se pjevale nacionalne pjesme i klicalo Nj. Vel. Kralju Jugoslaviji itd.

Nakon toga razišao se narod svojim kućama još uvijek pjevajuć i kličući.

T. K.

Spomenik Dr. Luki Senjaku u Bačinovcima

U nedjelju 1 rujna u Bačinovcima otkriven je spomenik osnivaču Hrv. Radiše Dr. Luki Senjaku. Spomenik je otkrio njegov prvi neumorni suradnik g. Ivan Ćuljat povjerenik iz Vinkovca, sa lijepim i dirljivim govorom u kome je iznio rad i vrline pk. Senjaka za spas naše siromašne djece i na taj način odao priznanje zaslugama pokojnika kojemu se duguje vječna harnost i od naše sjevero-Dalmatinske strane.

Štampa i vlasništvo: Odilk. Graf. Zavod Tisk. E. VITALIANI I SIN — Šibenik. Odgov. urednik: Gašpar Vitaliani